

Radio raidījuma „Pi myusim Latgolā” izvērtējums

Šajā izvērtējumā aplūkoti raidījumi „Pi myusim Latgolā” laika posmā no 2017.gada februāra līdz aprīlim. Kopumā izskanējuši 26 raidījumi:

februārī – 8;

martā – 10;

aprīlī – 8.

Raidījumu var klausīties divreiz nedēļā – ceturtdien un piektdien.

Kopumā izvērtējot aplūkotos raidījumus, var teikt, ka tie bijuši kā priekšvēstneši vairākiem nozīmīgiem pasākumiem, piemēram, Latgales simtgades kongresam, Latvijas simtgadei – 100, Latgales podnieku, kā arī Latvijas svētku dienām. Par to liecina raidījumam izvēlētās tēmas un personības.

Raidījums nav plašs ģeogrāfiskās teritorijas ziņā – akcentēta pamatā tiek Rēzekne un Rēzeknes novads, taču ir bijuši raidījumi, kas reprezentē arī citas Latgales mazpilsētas un novadus – Balvus, Kārsavu, Viļānus, Viļaku u.c. Var secināt, ka raidījuma veidošanas pamatā nav konkrēta vieta vai pilsēta, bet vienojošais elements ir Latgale un tās vērtības, piemēram, latgaliešu valoda. Līdz ar to Latgale kā vadmotīvs nosaka arī raidījuma koncepciju. Un tā ir atbilstoša uzstādījumam par reģiona identitāti veicinošu raidījumu veidošanu.

Raidījuma auditorija, struktūra un saturs

Raidījumu veido divas daļas – intervija un ziņas vai kultūras notikumu apskats (atkarībā no nedēļas dienas – ceturtdien kultūras notikumu apskats, piektdien ziņas). Raidījumi tiek veidoti, uzmanības centrā izvirzot personību, no kuras skatupunkta tad arī tiek izvērsta konkrētā joma, aktualitātes un ieskicētas problēmas. Līdz ar to raidījuma mērķauditorija noteikti ir kultūras cienītāji, tam paredzēti ir ceturtdienas raidījumi, piektdienas raidījumu saturs paredzēts plašākam klausītāju lokam, jo tēmas kopumā ir daudzveidīgas un satur vērtīgu izziņas materiālu. Īpaši noderīgas tās būtu jauniešu auditorijai, jo ir iespējams uzzināt jaunu informāciju ne tikai par aplūkoto jautājumu, bet nozīmīgus faktus par Latgali.

Mēneša laikā raidījuma veidotāji paspēj atklāt dažādas personības un līdz ar to arī dažādu jomu pārstāvjus. Februārī raidījumā viesojās sportists, zobārste, teātra direktors, ērgelniece u.c., martā – uzņēmējs, garīdznieks, sportisti, folkloras kopas vadītāja, mūziķis, vēstures speciālists, u.c. savukārt aprīlī – skolotāja, kino režisors, Rēzekne novada deputātu kandidāti. Caur šo personību prizmu raidījuma veidotāji cenšas atainot un stiprināt latgalieša identitāti.

Raidījuma stabilo un jau paredzamo virzību nereti maina personību izvēle, piemēram, intervija ar Arturu Doniku, kurš tiek pozicionēts kā sociālās vietnes „Facebook” lapas „Latgaļu vyspasaļa gudreibu olūts” autors. Šīs personības izvēle savā ziņā ir pretstats citiem intervētajiem (tā sauktajai Latgales elitei – garīdzniekiem, podniekiem, skolotājiem), taču līdz ar to raidījumā ievieš „underground” tendences, respektīvi, parāda, ka raidījums nav tikai sarunas par keramiku, pasākumiem, vēsturi. Tāpat kā inovāciju var minēt interviju ar sportistiem. Raidījuma veidotāji meklē un tiecas atrast latgalisko, tā popularizēšanas centienus un par to arī pavēstīt citiem. Saistība ar Latgali tiek atklāta intervijās ar Latvijā ievērojamām personībām, piemēram, režisoru Viesturu Kairišu. Nereti žurnālisti intervējamajiem uzdod jautājumus, kas varētu provocēt, tomēr raidījumu noskaņa ir pozitīva, neuzbrūkoša un līdzvērtīga, proti, žurnālisti rada brīvu atmosfēru, tikšanās ar viesi nereti notiek viņa ierastajā darba vai ikdienas vidē, tādējādi klausītāji netieši seko līdzī intonācijai, žurnālista stāstam un skaņām, kas vēsta par to, kur un kas notiek intervijas laikā. Šāda pieeja atdzīvina raidījuma saturu un attīstību.

Novatora tendence raidījumu saturā bija aprīļa raidījums, kurā tika intervēti dažādu partiju deputātu kandidāti, un deputātiem pāris minūšu laikā bija jāatklāj padarītais un nākotnes idejas, tādējādi veicinot sabiedrības informētību un, iespējams, aktivitāti, piedaloties vēlēšanās.

Raidījuma veidotāji

Raidījumu veido trīs žurnālisti – Tenis Bikovskis, Laura Sondore-Strode un Dace Dambe, kas ir gan sižetu autori, gan raidījumu vadītāji. Žurnālisti jau ir ilglaicīgi šī raidījuma veidotāji, līdz ar to viņiem jau ir profesionāla un plaša pieredze radio raidījumu tapšanā. Katram no tiem ir izveidojies savs tēls un loma, un pozīcijas raidījumā. T.Bikovskis un D.Dambe pārstāv sociālo tēmu „bloku”, proti, viņu aplūkotās tēmas ir ļoti daudzveidīgas – sociālās tēmas, uzņēmējdarbība, dažkārt provokatīvākās (pastāv iespēja būt provokatīvākām) – piemēram, politika, lai gan tas nav raidījuma mērķis un žurnālisti uztur stabilu raidījuma virzību. Žurnālisti ļauj izteikties intervējamajam, tikai uzdodot jautājumus un ieskicējot sarunas virzienu. Savukārt L.Sondores-Strodes pārziņā ir kultūras joma, žurnāliste to atklāj ar interviju palīdzību un kultūras notikumu apskatu jeb afišu.

Var secināt, ka raidījums veicina reģiona un konkrēti šajā gadījumā latgaliskās identitātes veidošanos un uzturēšanu. „Pi myusim Latgolā” ir atraduši savu „specializāciju” žurnālistikā, tam ir stabila koncepcija, līdz ar to arī žanru un vadīšanas stila izvēle, ko raidījuma veidotāji arvien turpina pilnveidot.

Dr.sc.comm. Sandra Murinska-Gaile,
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas
Biznesa un sabiedrības procesu centra pētniece